

*ҚАРАҒАНДЫ МЕМЛЕКЕТТІК МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ*

Психология, психиатрия және наркология кафедрасы

**СӨЖ**

*Тақырыбы: “Психология тарихы”*

Орындаған: 121 тобының студенті

Шоңбаева.Н.Д

Тексерген: Жакишева Г.С

Қарағанды 2011

*Мазмұны:*

**▣ Кіріспе.**

Психологияның даму кезеңдері.

Психологияның басқа ғылымдармен байланысы.

Психология салалары.

Психологиялық құбылыстар, зерттеу әдістері.

Психологияның қызметі мен міндеттері.

**▣ Қорытынды**

## ***Кіріспе.***

Пән атының өзі де грек тілінен аударғанда ***психология - жан туралы ғылым*** (психо - "жан", логос - "ғылым") дегенді аңғартады. Кең тараған түсініктерге жүгінсек, алғашқы психологиялық көзқарастар діни ұғымдарға байланысты дүниеге келген. Шынында да ғылым тарихы көрсеткеніндей, ежелгі грек философтарының алғашқы тұжырымдары адамды практикалық тану негізінде бастау білімдерін жинақтаған, жаңадан қалыптасып келе жатқан ғылыми ой-пікір бағыттарының жалпы дүние, соның ішінде жан жөніндегі діни-мифологиялық көзқарастарға қарсы күресінде дамуын тапты. Осыдан, жан жөніндегі зерттеулер мен түсініктер психологияның пәндік аймағының кемелденуінде бірінші кезең болды да психология әуел бастан "жан" туралы ғылым деп танылды.

# Психологияның даму кезеңдері.

1 КЕЗЕҢ

Психология — *жан жөніндегі ғылым.*

2 КЕЗЕҢ

Психология — *сана жөніндегі ғылым.*

3 КЕЗЕҢ

Психология - *мінез-құлық жөніндегі  
ҒЫЛЫМ.*

4 КЕЗЕҢ

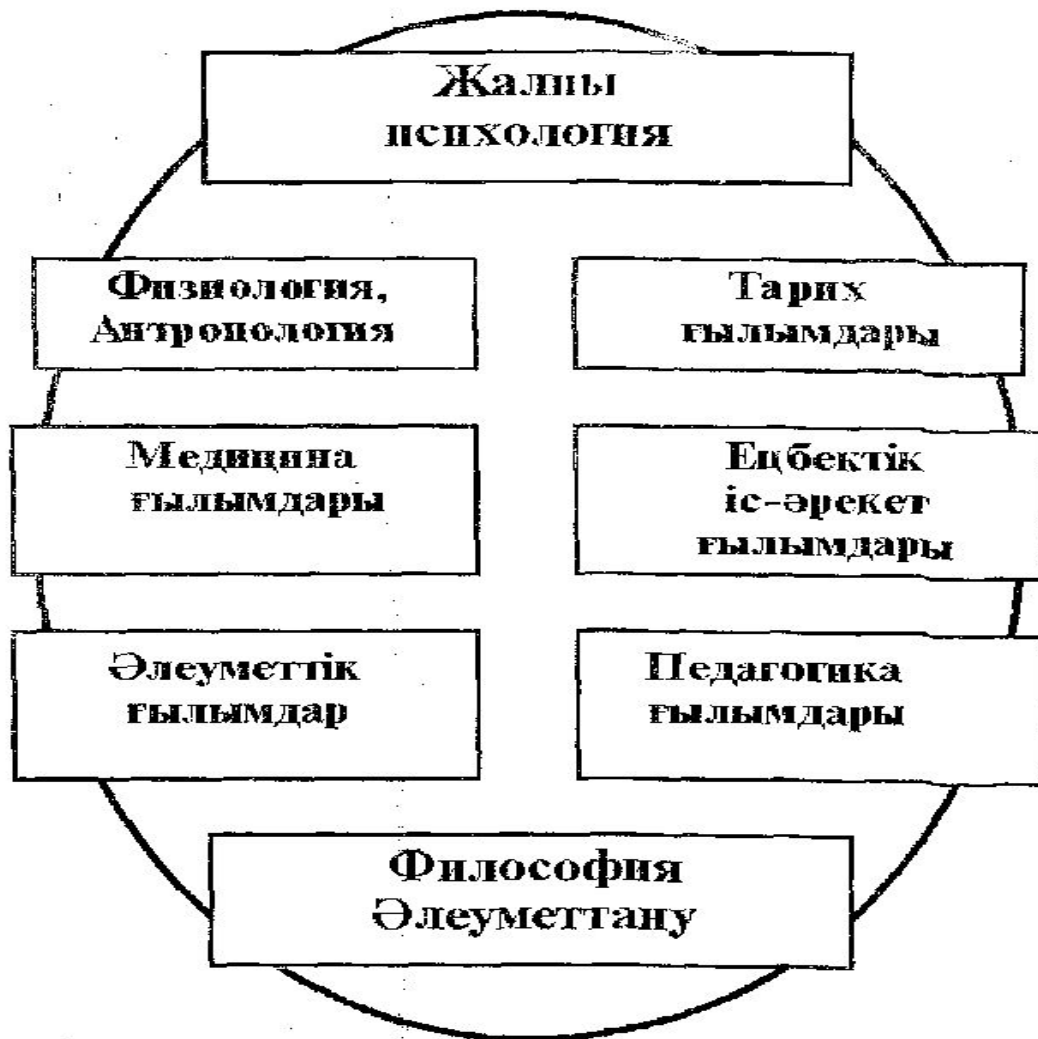
Психология - *психика деректері,  
заңдылықтарымен тетіктерін  
зерттеуші ғылым.*

Психологияның басқа ғылымдар жүйесіндегі орнын тануға орай психологиялық деректердің басқа ғылымдарда пайдалану мүмкіндіктерін және керісінше, психология олардың нәтижелерін өзіне қалай қолданылатынын жете түсінуге болады. Әр түрлі тарихи дәуірлердегі ғылымдар арасындағы психологияның орны жантаным білімдерінің даму деңгейімен сараптау схемасынан шығады. Психология үшін қоғамдық ғылымдармен байланысы үлкен маңызға ие.

Тарих, экономика, этнография, әлуметтану, өнертану, заң және тағы да басқа да зерттеулеріндегі проблемалар әрдайым психологиямен тікелей байланысты. Психологиялық факторлар өздігінен әлуметтік процестерді бағыттай алмайды, керісінше, олардың өзін осы қоғамдық процестерді талдау арқылы түсіну мүмкін.



# Психологияның басқа ғылым, білім салаларымен байланысы



# ПСИХОЛОГИЯ салалары

Жалпы психология

Еңбек психология

Жас кезеңдегі психология

Өнер психология

Ғаламшарлық психология

Әскери психология

Денсаулығы ауысқандар патопсихология

Мінез құлық психология

Әлуметтік психология

Педогогикалық психология

Инжинерлік психология

Спорт психология

Заң психология

Медициналық психология

Саналықтан тыс парапсихология



# Тұрмыстық және ғылыми психологияның арақатынасы.

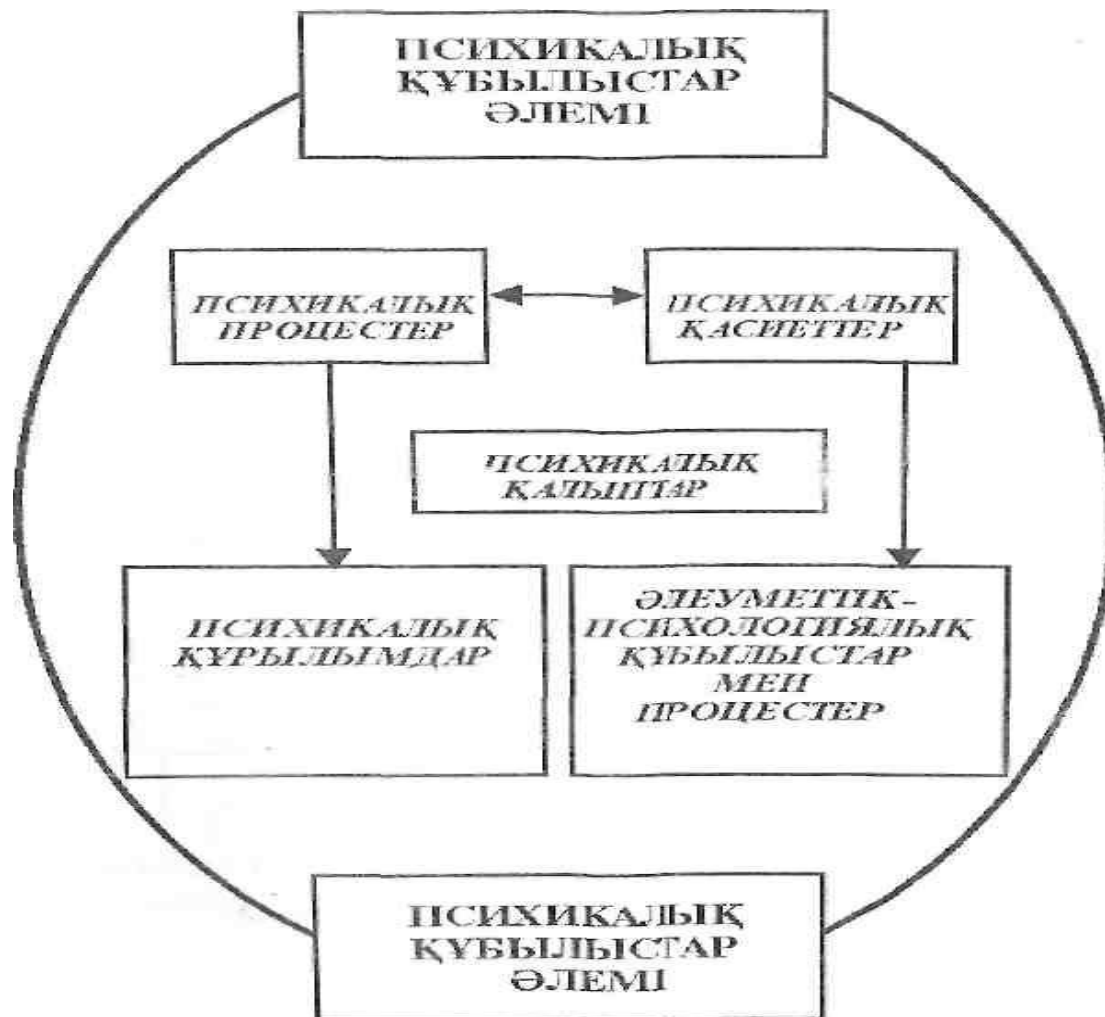


Ғылыми психология барша психикалық құбылыстардың қанша қиын болмасын материалдық негізі бас ми қыртысындағы уақытша байланыстар жүйесі болатындығына арқа сүйей отырып, субъектив және объектив жағдайлардың өзара ықпалды болатынын дәлелдеп бере алады. Осы байланыстардың түзілуі және олардың қызметтес болуынан психикалық құбылыстар адам іс-әрекетіне ықпал жасап, оны реттеп, бағыттайды, шындықты санада бейнелеуде адамға аз әсерін тигізеді.

Сонымен, психикалық құбылыстардың адам өмірі мен әрекетінің объектив жағдайларына тәуелсіз заңдылықтарын аша отырып, психология осы әсерлердің мидағы бейнелеу механизмдерін де айқындайды.



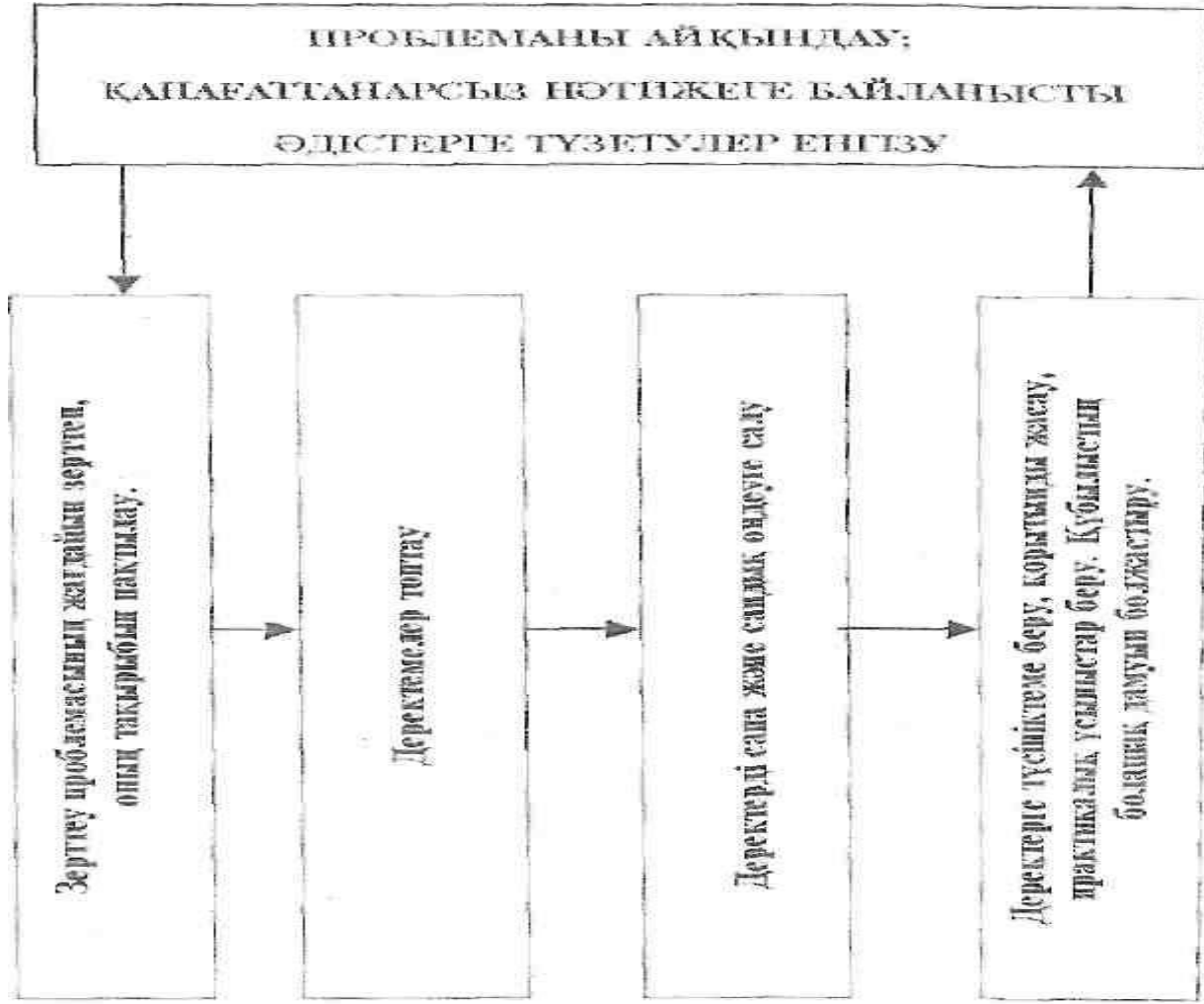
# Психикалық құбылыстар әлемі.



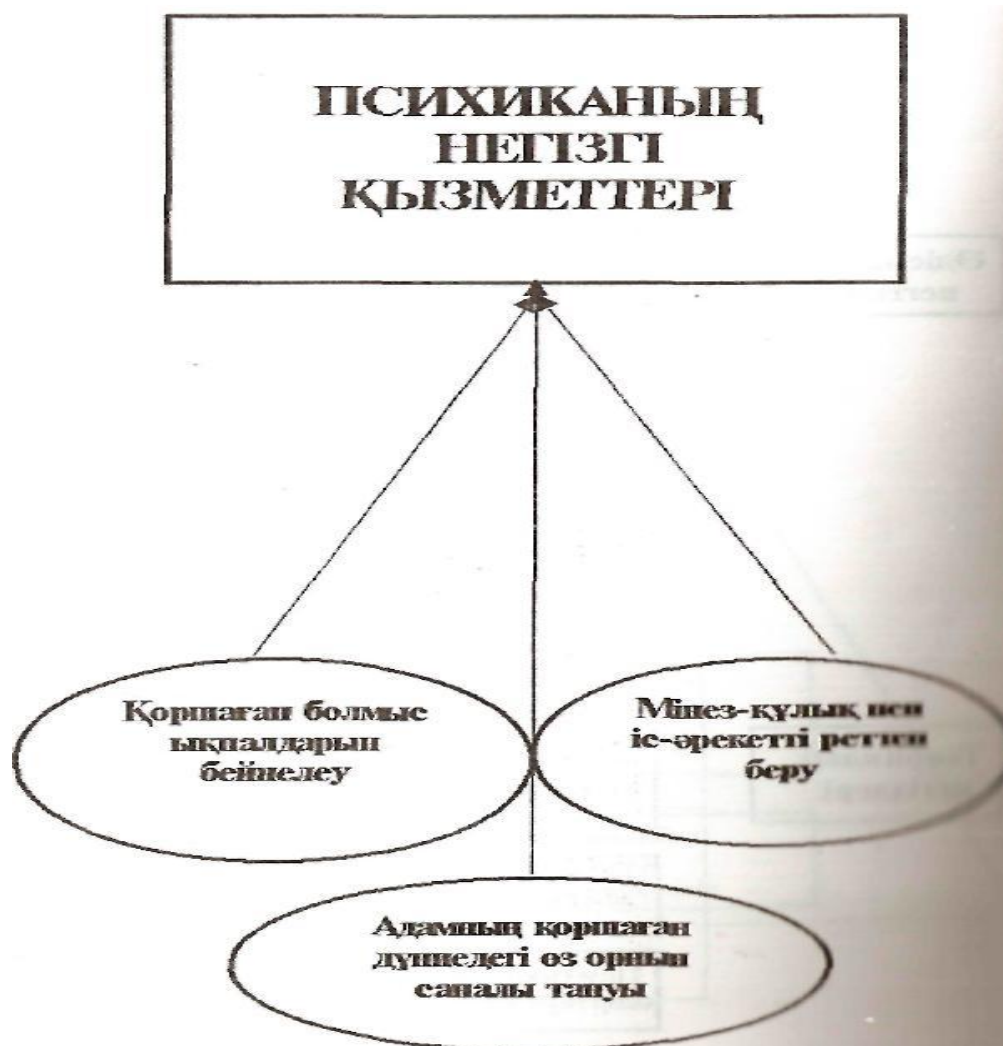
# Психология әдістері



# Психологиялық зерттеулердің мазмұны мен құрылымы



# Психиканың негізгі қызметтері



## Қорытынды.

Сонымен психология пәні тұлға, психика, сана, бейсана, мінез-құлық, іс-әрекеттерді зерттеп, мынадай міндеттерді:

- Психикалық құбылыстарды сапалық тұрғыдан зерттеу;
- Психикалық құбылыстардың қалыптасуы мен даму барысын талдау;
- Психикалық құбылыстардың физиологиялық тетіктерін зерттеу;
- Психологиялық білімдерді адамдар өмірі мен іс-әрекетіне жоспарлы түрде енгізуде жәрдем ету.

Психология қай ғылым саласымен байланысса да, оның зерттеу объектісі жалғыз-ақ, ол-АДАМ, оның психикалық процестері, қалыптары және қасиеттері болып табылады.



## Қолданылған әдебиеттер тізімі:

- Аймауытов Ж. “Психология” –Алматы, 1994
- Алдамұратов Ә. “Жалпы психология”- Алматы, 1996
- Алдамұратов Ә. “Қызықты психология” – Алматы, 1992
- Сәбет Бап-Баба. “Жалпы психология” – Алматы, 2005

**Назар  
аударғандарыңызға  
рахмет!**